

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/36524,70-rocznica-rozbitcia-wiezienia-w-Pultusku-zywa-lekcja-historii-Pultusk-3-9-pazdz.html>
26.04.2024, 17:18

„70. rocznica rozbitcia więzienia w Pułtusk - żywa lekcja historii” - Pułtusk, 3 - 9 października 2016

W poniedziałek, 3 października br. rozpoczęły się uroczyste obchody 70. rocznicy rozbitcia więzienia w Pułtusk. Pierwszym etapem uroczystości były Dni edukacyjne „Przywracanie pamięci”, które zainaugurowała zorganizowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie uliczna gra miejska dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych „Uwolnić Kordiana”. Młodzież przed wyjściem na ulice miasta uczestniczyła w oficjalnym otwarciu obchodów w pułtuskim ratuszu, którego dokonała Jolanta Siejbik - przewodnicząca pułtuskich struktur NSZZ Solidarność wraz z burmistrzem Pułtuska Krzysztofem Nuskiewiczem. Spotkanie swoją obecnością zaszczylił minister Henryk Kowalczyk, który przybliżył historię rozbitcia więzienia w Pułtusk.

Oprócz gry ulicznej w ramach dni edukacyjnych zostały pokazane filmy: Tajny współpracownik („Scena Faktu”, reż. Krzysztof Lang), Ruch Oporu Armii Krajowej („Z archiwum IPN”) oraz Generał „Nil” (reż. Ryszard Bugajski).

W kolejnych dniach mieszkańcy Pułtuska mogli uczestniczyć w innych ciekawych wydarzeniach. W czwartek o godzinie 16.00 została odsłonięta tablica upamiętniająca ofiary terroru komunistycznego (ul. M. Konopnickiej 7), po czym w Domu Polonii odbyła się konferencja popularno-naukowa

„Podziemie niepodległościowe w Pułtusk – odzyskiwanie patriotyzmu jutra”. Podczas sesji naukowcy z Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Warszawie zaprezentowali tematy:

- Polskie podziemie niepodległościowe 1943–1956 – dr Tomasz Łabuszewski (OBBH IPN w Warszawie)
- Podziemie niepodległościowe w powiecie pułtuskim po 1944 roku – dr Kazimierz Krajewski (OBBH IPN w Warszawie)
- Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Pułtusk w latach 1945–1956 – dr Mariusz Bechta (OBBH IPN w Warszawie).

Sesja spotkała się z dużym zainteresowaniem. Referatów wysłuchało ponad 200 osób.

Po konferencji, w dolnym krużganku Domu Polonii odbył się wernisaż dwóch wystaw przygotowanych przez IPN:

- „Przez Morze Czerwone. Rzeczpospolita Polska na Uchodźstwie 1945–1990” (OIPN w Warszawie)
- „Żołnierze Polski Podziemnej” (OIPN w Białymstoku)

Kulminacyjnym punktem obchodów były wydarzenia w niedzielę na terenie Kościoła pw. św. Józefa. Po mszy św. o godzinie 11.00, przed świątynią, pod tablicą upamiętniającą ofiary terroru odczytano apel poległych, a delegacje złożyły kwiaty. Następnie odsłonięty został historyczny mural „Rozbicie więzienia w Pułtusk 25/26 listopada 1946. Ostatnia wielka akcja podziemia niepodległościowego w Polsce”. Uroczystości zakończyła rekonstrukcja

historyczna rozbicia więzienia w Pułtusk, którą obejrzały tłumy mieszkańców Pułtuska.

W obchodach udział wzięli: przedstawiciele władz państwowych: w imieniu Prezydenta RP Andrzeja Dudy – szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego płk Waldemar Kozicki, wicepremier i minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotr Gliński, minister Henryk Kowalczyk, a także przedstawiciel Instytutu Pamięi Narodowej dr Tomasz Łabuszewski i pułtuskie władze samorządowe oraz wielu innych honorowych gości.

Patronat nad wydarzeniem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

Organizatorzy: Minister Henryk Kowalczyk, Instytut Pamięi Narodowej Oddział w Warszawie, NSZZ Solidarność Pracowników Oświaty Ziemi Pułtuskiej, Proboszcz Parafii Św. Józefa w Pułtusk, Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL i Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

Oddział IPN w Warszawie wydał okolicznościową broszurę „Podziemie niepodległościowe w powiecie Pułtusk po 1944 r.”. Poniżej jej wersja elektroniczna.

PLIKI DO POBRANIA

[Broszura \(pdf, 2.62 MB\) 11.10.2016 12:51](#)
[Zaproszenie \(pdf, 1.04 MB\) 22.09.2016 11:00](#)

zaj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

zaj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

zaj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtuska Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtuska Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtuska Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtuska Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

zdj. Pułtуска Gazeta Powiatowa

